

The Gospel Coalition: The "New Calvinism's" Attack on the Bible and Its Epistemology

by Stephen M. Cope

کیوں جے اسیں بُشے وچ خردے تے آئی پر بُشے دے طور تے ٹو دے نہیں۔ لئے لئی کہ ساڑیِ عربی دے تھیا رجسمانی نہیں۔ بلکہ رب ولیں قادر آں کہ تعلیاں نوں ڈھادیئے اسیں تصور اس نوں ڈھادیںدے آں۔ بلکہ اک چنگیانی نوں جیزی رب دی پچھان دے خلاف کھلومندی اے۔ تے اسیں ہر اک دھن نوں قید کر کے سچ دستاںج کر دیندے آں۔ اسیں تیار آں کہ جدوں تیباڑی فرمانبرداری پوری ہووے تے اسیں ہر طراں دی نافرمانی دا بدلا دیئے۔

نمبر 3- حق تصنیف 2000 جان ڈبلیورونز پوسٹ آفس بکس نمبر 68 یونیکوئی

جنیسی 37692- جنوری فروری 1983

ایمیل: tjtrinityfound@oal.com

ویب سائٹ: www.trinityfoundation.com

تیلی فون: 4237430199- فلمس- 4237432005

انجیلی اتحاد: ”نیو کیلو نزم“ دا باسل تے ایہدے خطوط (اسقفی) تے

حملہ

منجانب اسٹیفن ایم کوپ

اسٹیفن ایم کوپ نے تاریخ (ہسٹری) وقابی۔ اے، اتے چچھی ہسٹری وق ایم۔ اے کیا ہوئیا اتے ساؤ تھہ، کیرولینا، گرین ویلی وق بوب جوزن یونیورسٹی تے سیمزی توں چچھی ہسٹری تے الہیات وق پی ایچ، ڈی دے لئی اپنے بہت سارے کورس نوں مکمل کیتا اے۔ اوہ ہوں ساؤ تھہ کیرولینا، گرین ویلی وق سکونت پذیراے جتھے اوہ ہوں مفت مصنف دے طور تے کم کردا اے۔ بے جہاں وہ اب مفت مصنف کے طور پر کام کرتا ہے۔

ایمان دے لئی لڑائی شروع دے لئی مصالحت

سن 1800 وق ہر امریکی ایوچیلیر کل پروٹسٹ ازم نسل اور اک کیتھیٹ گئے الہیاتی جمیلان نوں اوہناں دے دور دے روحاںی بحران دے خلاف اک جے مقصد دے لئی بہتر اس نوں اکھٹا کرن دی کوشش کر لچکی اے۔ 1700 دی دہائی دے اخیر وق، جو ناٹھن ایڈر روز دے طالب علمان نوں، جید دے وق اوہدا اپنالپٹر، جو ناٹھن ایڈر ڈ شامل سی، اوہناں نے الہیاتی تحریک نوں اگے ودھایا جیزی کے نیوے الہیاتی لوکاں دے طور تے جانی جاندی اے۔ اوہناں دا بیان کیتا گیا مقصد محققیت تے روشن خیالی دے لئی لڑائی کرنا سی جید سنال اوہ پرانے کیلوں ازم دے اپنے غیر رسمی فادر اس دے سنال جا گئن دی حیات نو دے لئی اپنے حالیہ تجربات دے سنال مصالحت دی کوشش کر دے سی۔ اوہناں دیاں امیداں 1700 دی دہائی دے نیوی صدی وق داخل ہوں دی حیات نو دی پیشگی سی۔ جیزی کہ اوہناں دے سامنے سی تاں جے اوہ امریکن جہوریہ دے لئی دیندار آبادی نوں ترقی دے سکن۔ اوہناں دی تحریک نے کیلوسٹس دے نیوے سکوالاں نوں جنم دتا (تے بعد وق پریس بائسرین دے نیوے سکوالاں نوں) جہناں دا یقین سی کہ دونوں حیات نو تے سماجی اصلاح نوں ہمیشہ دلپٹی

جاری رکھنا اوس قومی درجے دے لئی جہوں اوہدے تے ترجیح دتی گئی اے جیداں اوہناں نے پرانے کیلونسٹ دے سکول جیویں کہ آرچی بیلڈ، چارس ہوج، تے رابرٹ لوپس ڈینی دے ذریعے تقاضا کردہ غیر ضروری تعلیمی درستگی نوں قیاس کرن دی لوڑنوں محسوس کیتا۔ نیو سکول پر سہائیں دی قیادت ٹھیمیں پھر، ابرٹ برناس، جارج ڈفیلڈ تے شاید ایس تحریک دے مشہور ایڈ وکٹ، چارس فینی ورگے لوکاں نے کیتی۔ اوہناں لوکاں نے ایس شے نوں برقرار کھیا کہ باہل کی آرچھوڈ کسی ایسی اہم نہیں اے جتنی قومی ترتیب دے لئی کرو سڈ تے کاملہ معاشرے دے مقصد دی ٹیکنیکی اہم اے۔ ایس نیو سکول کیلوسٹس دے بوہت سارے لوک انسداں غلامی تحریک بضبط نفس تحریک، اصلاحیکم دی تحریک، تے امریکہ وچ پچیاں لوکوں مزدوری کروان دے خاتھے دی تحریک وچ شامل سی۔ بالکل ایہہ ای جوش تے جذبہ 20 ویں صدی وچ ”نیو ایو جیلیکل“ دے آن دے وچ پایا جاندا سی جہناں دالیقین سی کہ مسجدی مذہب دی بنیاد مخالف نظریہ عقلیت دے نال بغل گیری ہوئی تے اوہنے سماجی اصلاحی پروگرام دی لوڑنوں رد کیتا جیدے تے اوہناں دالیقین سی کہ ایہہ جذبہ بات خیالات دے حامیاں تے نیوے آرچھوڈ کسی نوں حصتی طور تے شکست فاش دیوے گی۔ اگرچہ ایہناں تحریکاں وچ ہر اک فرق نظرت تے وعثت دے طور تے سامنے آئی، ایہناں تیناں (نئی الہیات، نیو کیلوز ام سکول، تے نیو ایو جیلیکل ازم) بیان کر دیاں نہیں کہ کیویں امریکن ایو جیلیکل ازم نے ایس اتحاد دا تعاقب کیتا، جیویں ٹیکنیکی دے نیت ورک جیزو اکہ اوہدی الہیات تے اخلاقی اعتقدات نال برائی دی اہرنوں روک داۓ تے جہوریہ وچ پیرونی مذہب نوں ترقی دینا سی۔ ہون، ایہہ کہ اسی 21 ویں صدی دے 13 سالاں وچ آئی، سانوں ایو جیلیکل دے اک واری فیر تسلیل پان تے جہان نہیں ہونا چاہیدا ہون اک ہور اتحاد جیزو اکہ پوست ماڈرن ازم دی انھن والی اہر دامتا بلہ کردا۔ انھلی اتحاد ایسیویں صدی دے مہش دی تازہ ترین کوشش اے کہ اوہ امریکی کلیسیا وچ اک نیوے تحدہ منظرنوں پیدا کرن۔

سمی 2007 وچ اوہناں دی پہلی کانفرنس دے ویلے توں انھلی اتحاد (لی جی سی) دا اٹر جلدی نال ایو جیلیکل پروٹوٹ ازم وچ پھیل چکیا اے۔ راہنماؤں نوں کوئاں کوں ذخیرہ دے تخت جیدے وچ ڈاکٹر۔ ٹیبو تھی کیلر جہناں دا تعلق امرکہ وچ اوہناں دی پہلی قومی کانفرنس دے ویلے توں، انھلی اتحاد (لی جی وچ پر سہائیں چرچ (پی سی اے) دے نال اے، ڈاکٹر۔ ڈی۔ اے۔ کیلر جہناں دا تعلق ایو جیلیکل الہیاتی سکول دے نال اے، جان پا پھر، ایڈروڈ دے حماقی تے اک مشہور پیپل پاسٹر نہیں، ایہدے وچ شامل نہیں، ایہدے نال اکیسویں صدی دی الہیاتی کے وچ، ماڈرن سکول، جیزو اکہ اصل وچ اک پوست ماڈرن ایو جیلیکل اے، جیزو، خس پاسٹر، دے طور تے جانیا جاندا اے شامل اے، ایہناں لوکاں دا اتحاد الہیاتی تے عقیداتی روایاتاں دا غیر معمولی مجموعہ اے جیزو کہ ای ودھدی ہوئی تحریک وچ شامل اے جیداں اثر ور سوخ بوہت تیزی نال پھیل ریندا اے۔

ایہہ اتحاد آپ تے بنیادی طور تے، کیلر، نیو یارک شی وچ رڈیمیر پر سہائیں چرچ دا مشہور پاسٹر، تے مابر الہیات کیرسن دا پچگانہ ذہن سی۔ ایہدے منظم ہون دے بعد وچ، دونواں آدمیاں نے امریکہ دی ہون والی دوجی جنگ عظیم وچ نیوی ایو جیلیکل ازم دی روایت وچ ایو جیلیکل کلیسیا واؤں نوں دوبارہ منور کیتا۔ ایہہ دوآدمی جہناں دی نال پا پھر، فلپ ریکن (جیزو اوس ویلے فلاڈ فنیہ وچ ٹھنھ پر سہائیں ڈاکٹر۔ لیکون ڈنکلین (جیزو ہون ریفارم الہیاتی سینھری دا چانسلر اے) دے ویلے نال خدمت کیتی سی)، ڈر سکول تے پی سی اے دا مشہور و معروف پاسٹر ڈاکٹر۔ لیکون ڈنکلین (جیزو ہون ریفارم الہیاتی سینھری دا چانسلر اے) اوہناں نے نیوے ایو جیلیکل نیت ورک کنوں تمام کرن دی لئی طاقتاں دی جستجو دے لئی اکھ کیتا۔

200 وچ، ایہہ لوک ہور نمایاں ایو جیلیکل راہنماؤں نال ملے تاں جے اپنی نیوی تجویز دی مقبولیت دے لئی اوہناں نوں دلیل پیش کر سن۔

اوہ جہناں نے آسانی نال ایس نظریے نوں من لیا، تے 2006 وچ، اوہ دوبارہ لی جی ایس دا کانفرنشل شیمنٹ تے منسری دے لئی الہیاتی وزن دے ڈرافٹ نوں حصتی شکل دین دے لئی ملاتات کیتی۔

نیں وہ کہیے:

<http://thegospelcoalition.org/blogs/tgc/2012/03/28/driscoll-steps-down-from-tgc-council/>.

انجیلی اتحادی تاریخ نوں وہ کہیے: <http://thegospelcoalition.org/about/history>.

ایہہ مضمون 2007 ہون والی پہلی قومی کانفرنس دے وڈھے واقعیات دی تفصیلات مہیا کردا ہے۔

وہ کہیے: <http://thegospelcoalition.org/about/history>.

ٹی جی سی دی موجودہ ایگزیکٹیو کونسل دی رکنیت اسی تحریک دی اصلی تفہیق نوں ظاہر کر دی اے۔ رکنیت دی صفت بندی روایتی ایو جلیکل عقیدیاں توں لے کے لینف ونگ پوسٹ ماؤرن ایو جلیکلر تک اے۔ رویت پسند جید۔ جنوبی ہپٹ ابڑ مولہر، جیزو، لوکیس ویلی وچ جنوبی سکھی دے صدر نیں، تے مارک ڈیور، جیزو، او شنگن ڈی۔ سی وچ کیپٹل مل ہپٹ اچھے دے پاسرنیں، تے ڈاکڑ۔ لیکون ڈکلین تے رچہ ڈفپس آف پیسی اے نیں اوہ شامل نیں۔ مزید اعتدال پسند زکن جہناں وچ ریفارم دے نال کیرزیٹک شامل نیں جیویں کہ، سی۔ جے ہیٹھی جیسے کہ، سی۔ جے ہیٹھی، یشو عاور جان پا پھر شامل نیں جیزو کی تحریک دے دونواں ہپٹ تے کیرزیٹک دے دونواں پاسے نیں۔ پوسٹ ماؤرن ایو جلیکلر دی نماہنگی ٹم کیلرتے کیون ڈی ینگ دی جانب کیتی گئی اے۔ انج دے رہنماؤں دے نال، کوئی اک الہیاتی روایات دا تصور کیتا جاسکد اجیزو کی ٹی جی سی نوں تشكیل دیندی اے کانفرنس زدے علاوہ، ٹی جی سی دو بنیادی دستاویزیات نوں تیار کر چکی اے۔ جیزو کے ایہدے پکے اعتقادات، مقاصد، منصوبیاں تے مشن نوں بیان کر دے نیں۔ ایہہ دونواں دستاویز متفقہ طور تے اجنبی نیں، پر ایہناں دے نظریات ایو جلیکل امریکہ دی غلط فہمی دور کرن دے نال جنگل وچ اگ دی طرح اس پھیل گئے جیزو کے پوسٹ ماؤرن دنیادی چوٹ دے نال متوجہ ہون دی تاش دے ٹھنی آئے۔ ٹی جی سی دے کاف رشل بیان (سی ایس ایس دے بعد) نوں کیرن تے کیلر دی ویلوں تھیا لو جیکل وژن آف منسری دے رائیں لکھیا گیا سی۔ سی ایس ایس مہم تے غلط طور تے بیان کیتی جان والی الہیاتی تحریقان دے دھراۓ جان دی نسبت جیدے تے ایو جلیکلر دا کئی دیہایوں تکرمداق اڑایا جاندار بھیا اوہنے تھوڑے معنی خیز ہون تے زور دیندا ہے۔ مذ ایہہ کیاوزک اثر دا کیہ عکس پیش کردا ہے، سی ایس نان کیاوسس تے دیگر الہیاتی روایات دے لئی ڈائٹ ڈپٹ والے کمرے نوں پھٹد دا ہے۔ جیزو اکہ خطرناک کم وچ شامل ہو چکیا ہے۔ بہر حال، ٹی وی ایم مزید انسانوی پہلوؤں بیان کردا ہے۔ جیزو اہولی ہوئی ایو جلیکل ازم کے رنگ ڈھنگ وچ آر بھیا ہے۔ ایہہ دستاویز تشریحی طور تے (جے اگر شے بغیر کے نظام دے ہو وے) ٹی جی سی وچ بہت سارے پاسراں دیاں فکر اس نوں بیان کر دی اے۔ جیدے لئی ایو جلیکل چھج دے نوں فلسفیا نہ تے تہذیبی طور تے نیوے پوسٹ ماؤرن دنیا نال مخاطب ہون وچ نا کام رہی۔ ٹی وی ایم نوں دونواں تعلیم تے عمل وچ ایو جلیکلر دے وچ کار اتحاد تے زور دیندے ہوئے تجدید دے لئی بایا گیا ہے۔ تے معاشرتی مسائل نال مخاطب ہوندے ہوئے نیوے توجہ دے مرکز دی پیش کش کیتی، تے ایہدے وچ موجودہ زمانے نوں کوئی کوئی نہ ہی پس منظر دے لئی وڈھی بردا بری نوں ترقی دی۔

وہ کہیے: <http://thegospelcoalition.org/about/history> جیدوں کہ دونواں کیلراتے کیرن نے ہر دستاویز دے اصل ڈرافٹ نوں تحریر کیتا، جیزو 2006 نوں لوکیوم تے اختیار کیتی گئی معنی خیز نظر ثانی سی۔

ٹی وی اہم نے ماضی وچ پروٹوٹپ دے لئی مہم اصطلاحات وچ خراج عقیدت پیش کیتا، پر ایہہ دستاویز بیان اگے ووھن دی خواہش نوں جیزو ایس روایتی پروٹوٹپ دے نظریات توں بالاتر اے اوہناں اگے ووھن دی خواہش سی تاں جے اج دے دور دے الہیاتی چینجرا وسامنا کیتا جاسکے۔

سٹھی طورتے، دونوں اسی ایس تے لئی وی ایم دہوادا یوجیلر کلڈی فکر اس دے لئی تھیا اپیل کرے گا پر ایہناں دستاویز دی بوہت محتاظتے الہیات دے درست جائزہ ایہہ بیان کرے گا کہ اصل وعج ایہہ آدمی ایمان دی بنیاد دے چوگرد ایو چیلکل نوں نیو سر نال جوڑنیں رہئے سی جیزو کے پوسٹ ماذرن ازم دی اٹھدی ہوئی حکمکی دی مخالفت کر دے رہئے سن، ایہدے بجائے اوہ پوسٹ ماذرن ازم دے نمونے وعج فٹ ہون دے لئی ایو چیلکل الہیات نوں مکمل طورتے دوبارہ تحریر کر دے سن۔ ایہہ مضمون ایہناں دستاویز تے الہیاتی تے فلسفیاتی دعویٰ کرن والیاں دی پرکھ کرے گا تے ایہناں نظریات والہناں دی منادی لئی جی سی دے راہنماؤں توں کیتی گئی ایہہ احاطہ کرن دے لئی کہ جے اگر لوڑ پوے تے اوہ ایمان دے لئی اصلی موادیاں باکل تے ایہدے پاٹ تحریر اس دی مکمل دست برادری داعلکس پیش کرن گے۔

بنیادی ظاہری تناسب: انسان دے خدا دے بارے علم رکھن دے لئی باکل داظری۔

شروع وعج انچ دامطالعہ غیر معینہ صورتاں تے تصور پیش از وقوع نوں سامنے لیا ونا لازمی اے، ایہہ ساڑی لئی جی سی تے پرکھ کرن وعج راہنمائی کرے گا۔ لکھاری دو بنیادی اصولاں نوں پھردا جیزوی ایس مطالعہ وعج مدد کرن گے۔ 1۔ باکل خدا دا کلام اے، الہامی، بے خطا، غلطیاں توں پاک تے ایمان تے عمل دے سارے معاملایاں وعج با اختیار کھدا اے۔ 2۔ ایس مطالعہ دا بنیادی الہیاتی فرمیم ورک تعلیم دا انچ دا نظام اے جیزو ا ویسٹ نسٹر کفیشن آف فیصلہ اتے ایہدے نال ملدے جلد نے مسیحی تعلیم دا عالم اے۔ ایس لئی ایہہ قیاس کرنا بالکل موزوں اے کہ ایہہ تصور پیش سی دا زو قوع خیالات مصنف دی لئی جی ستاویز تے کیتی جان والی تیش تے تحریزیتے اڑپاوے گا۔ اک ہور بنیادی تصور پیش از وقوع خیال شروع توں ای تاکم کیتا گیا اے۔ بوہت سارے الہیاتی معاملایاں نوں لئی جی سی وعج پاٹی جان والی دستاویزات وعج بحث کیتی گئے نہیں جیزو کے پوسٹ ماذرن ازم دے بے اعتمادی دے تصور تے مرکز نگاہ ہنان دے لئی الہیاتی جوابات نہیں کہ اتنے ایہہ تھی اے یاں خارجی طرورتے انسانی علم دے اندر نہیں، خاص طورتے ایہناں دا تعلقاً ایمان تے وجہ رکھن والے معاملایاں دے نال اے۔ ایس لئی، ایہناں معاملایاں وچوں کچھ داموزوں پس منظردیں دے معاملے وعج، وعج انسان دی خدا تے اوہدی چیائی دے علم دے باہمی نظریے دی پیش کش ہو اختصار دے نال بیان کر اس گا۔ ایہہ مختصر جنی گل بات اوہناں سوالاں دے لئی ایہناں دا تعلق متفرق طورتے مسیحی تحریاں دے نال اے ایہناں دے تشریحی مطالعہ دی اجازت نہیں دیوے گا، بلکہ ایہہ مختصر کلیدی کلام دے اقتباسات نوں پیش کرے گا جیزو کے انسان دے خاد تے چیائی دے علم دے بارے وعج نہیں۔

دونوں پر انا تے نیواعہ نامہ دے اقتباسات تو واضح طورتے ایہہ بیان کر دے نہیں کہ خاد نے انسان نوں اپنی شکل تے پیدا کیتا اے، تے ایس صورت والا لازمی حصہ ذاتی تعلقات دی اصطلاحات وعج خدا نوں جان دی تقابلیت اے اصل وعج جیویں باکل بیان کر دی اے ایہہ کہ خاد دا اپنے آپ دے دا انسان دے لئی مکاہفہ اے، تے باکل دا خاد دے اوہدے اپنے پھرے ہوے لوکاں دے نال تعلق رکھن دا لگانا م موضوع اے کہ انسان تجویز کیتے ہوئیاں اصطلاحات وعج خاد نوں جان دی تقابلیت دا اک اے۔ باکل ایہہ وہ سکھاندی اے کہ پاپ ایس صور وعج بیان کیتا گیا اے جیزو اک بوہت سارے طریقائی نال خاد نوں جان توں روک دا۔ تاں جے انسان دے دل وعج ایمان تے روہانی زندگی نوں پیدا کرن وعج روح القدس دا کم دے بغیر انسان اصل وعج خدا نوں نہیں جان سکدا، تے اپنی مرضی نال خاد نوں جان دا انتخاب نہیں کر سکدا، بہر حال باکل بوہت بوہت واضح اے، کہ خدا جے اگر غیر فانی، بدی، تے اپنی صورت تے صفات وعج نا تقابل تبدیل اے (ذبیو ایس سی، سوال 4)، جیویں عقلی دعویٰ یاں نال انسان جان سکدا اے۔ پر فطری طورتے ایہہ سوال پیدا ہوندا اے کہ کیوں انسان خدا نوں جان سکدا اے؟ وقت تے کشاوگی ایس سوال دے تھکا دین والے مطالعہ دی اجازت نہیں دیندی، بلکہ ایس مضمون دی وسعت انچ دی قضائی پر کھدا اقتضا نہیں کردا۔ اک کچھ اقتباسات دا قیاس کریے جیزو اے انسان دے خاد دے بارے وعج جان دے علم دے بارے وعج گل کر دے نہیں۔ پہلاں نوٹ کیتا جان والا اقتباس 1 یو ہنا 4: 1-2 اے۔ اصل وعج ایہہ آیاں لئی جی سی الہیات دے ایس تجویزیے نوں پیش کرن دی وڈھی وجہ اے۔ غور کیجیے کہ اصل وعج رسول روح القدس تحریک وعج کیہ لکھدا اے：“اے عزیز و اہر اک روح والیقین نہ کرو بلکہ روحان نوں آزماؤ کہ اوہ خاد دے ولوں

نیں یاں نہیں کیوں جے بوجہت سارے جھوٹے نبی دنیا وچ نکل کھڑے ہوئے نہیں۔ ”غور کیجیے کہ خدا نے محض کلمی سیادی قیادت دا حکم نہیں دتا بلکہ ہر مسیحی دی ہر اک روح دا حکم دتا اے جیداں اوہ سامنا کرن دا احاطہ رکھدا اے کہ ایہہ روح خدا دے والوں اے یاں کے برائی دے والوں وجہی کہ سانوں ہر روح دی آزمائش کرنی اے، کہ روح القدس سانوں انج کرن دے لئی آکھدا اے، کیوں جے ہون دنیا وچ بوجہت سارے جھوٹے نبی انٹھ کھڑے ہوئے نہیں۔ پر سانوں انج دیاں روحان دی ازمائش کرنی اے، خاص طور تے جیدوں جیدوں اسی روح نوں نہیں وکھ سکدے، یاں ایہہ نہیں جان سکدے کہ ایہہ کوں اے؟ خدا ایہہ جاندا اے کہ ایہہ سوال ساڑے ذہناں وچ ائمہؐ اے تے اوہ اگلی آیت وچ ایہہ اجواب دیندا اے ”خدا دے روح نوں ٹسی انج جان سکدے اوہ کہیزی روح افرار کرے کہ یسوع مسیح مجسم ہو کے آیا اے اوہ خدا دے والوں اے۔ ”یاں خدا دے والوں نہیں اے۔ ایہہ نقطہ صحیح دے لئی بوجہت لازمی اے خدا نے اپنی کلمی سیادی نوں پھیائی دے لئی کوایدے بغیر نہیں چھڈ دیا، تے خدا نے سانوں ایہہ وی سکھایا اے کہ اسی پھیائی نوں جان سکدے آس دوجا، اوہناں ذرائع تے غور کریئے جہناں دے وسیلے نال اسی پھی روح دا جھوٹی روح وچ فرق کر سکدے آں، اوس تعلیم دے وسیلے جیداں اوہ افرار کرواۓ۔ کیوں کوئی ایہہ جاندا اے کہ ایہہ روح خدا دے والوں اے؟ ایہہ روح سچائی دے نال افرار کرے گی یسوع دے کم تے اوہدی شخصیت دے بارے وچ تے ایہہ کلام دی تردید نہیں کرے گی۔ تے کیتھوں کوئی اک یسوع مسیح دے سچے علم تے اوہدے بچان والے کم دی تھاش کردا اے؟ اک تن تھا ذرا بیعہ جیدے نال آدمی تے عورتیاں انجلی نوں جان سکدے نہیں ایہہ پاک کلام اے۔ صرف باکل باکل ای سانوں غلطیاں توں پاک یسوع مسیح دے انسان نوں چھڑان دے تعلق نوں دیندی اے، تے جیز اخدا تے انسان دے وچکار واحد ثالث اے، تے صرف ایہہ اسی پھیائی دی با اصول مخصوص اجازت دیتی اے۔

اک ہور کلیدی اقتباس نوں جیداں تعلق انسان کے خاددے بارے وچ جانن دے عل دے بائبلی پہلو دے بارے وچ اے ایہہ ۱ کرنھیوں 2:14 وچ پایا جاندا اے۔ ایہہ دے تے غور کریئے جیز اپس سچے علم دی فطرت دے بارے وچ کھدا اے: ”پرنفیاتی آدمی خدا دے روح دیاں گاؤں نوں نہیں من دا کیوں جے ایہہ ایہہ نے زدیک بے وقوفی دیاں گاؤں تے تے اوہ لیہناں نوں نہیں سمجھ سکدا کیوں جے اوی روحاںی طور تے پرکھیاں جاندیاں نہیں۔ ”نفیاتی آدمی اک آدمی اک انج دا آدمی اے جسینے روح القدس نال جنم نہیں لیا، اوہ خدا دے بارے وچ کے پھیائی نوں نہیں من سکدا کیوں جے انجدی پھیائی روحاںی اے تے اوہنوں صرف روحاںی طور تے سمجھیا تے پرکھیا گیا۔

خدا دا علم سچا فطری طور تے روحاںی اے، تے روح القدس دے والوں سانوں خدا دی روحاںی پھی سمجھ دیتے بغیر، سانوں خدا نوں اصل وچ اوہنوں نہیں آکھ سکدے، تاں جے نیوے سر تلوں پیدا ہوں والا آدمی خدا دے سچے علم نوں کدی نہیں منے گا، بلکہ اوہ جیز اخدا دے روح دے وسیلے نال پیدا ہوئے نہیں اوہ اسی خدا نوں سچے طور تے جان سکدے نہیں۔

تجھے، خدا دا سچا علم، زمین تے ساڑے ساتھی انسان تے تجویز کردہ زندگی۔

رومیوں 10:10 وچ پوس دے بیان واقیاں کریئے: ”کیوں جے راست بازی دے لئی ایمان لیا ونا دل توں ہوندا اے اتنے نجات دے لئی افرار من نال کیتا جاندا اے۔ ”نجات دا کامل انسان دی روح توں شروع ہوندا اے (انسان دے دل دے نال جیز ایمان رکھدا اے) ایہہ کہ نجات دا کم منہ دے نال افرار کرن دے نال ظاہر ہوندا اے۔ اتنے ایہہ افرار کیہا اے؟ اک سچا بچان والا ایمان دا افرار کہ مسیح ساڑے پاپاں دے لئی مردیا، تے اوس تھاں تے نیواعہ نامہ بوجہت زیادہ واضح اے انج دے ایمان دے افرار دے بغیر، مردیاں عورت سچا مسیحی نہیں بن سکدے۔

اکرنھیوں 1:3-4 انجلی دے لئی پوس دے مختصر بیان واقیاں کرو: ”چنانچہ میں ساریاں توں پہلاں تھاں نوں اوہ اسی گل پہنچا دی جیزی میں نوں ملی اسی کہ مسیح کتاب مقدس دے مطابق ساڑے پاپاں دے لئی مردیا۔ تے فن ہوئیا، تے تیجے دن کتاب مقدس دے مطابق جی انھیا۔ ”چنگی طرح اس غور کرو جیدوں پوس خوشخبری نوں مختصر طور تے بیان کردا اے، تے خاص طور تے اس بیان دی تعلیم نوں جیزی ثابت کر دی اے ایہہ خوشخبری بلاشبہ خدا دا پاپیاں دے لپیغام

اے، جیوں کہ یوں مسح دامدیاں وچوں جی انھنا، اوہ انجیل (خوشخبری) نوں تاریخی حقیقت دی بیان دی اصطلاحات دے طور تے بیان کردا اے جیز، اکہ کلام دے مطابق اے، انجیل سخت، یاں آمرانہ نہیں، بلکہ ایہہ بلکہ ایہہ اک تاریخی حقیقت اے جہوں قلم بند کیتا گیا اے تے جہوں کلام تھی بیان کیتا گیا اے۔ اصل وچ پوس باقی باب نوں کلام دے مطابق مسح دے جی انھن تے ایمان نہ کھن دے تیجے دیاں دلیلاں دیندے ہوے ضرف کردا اے۔ انسان دا ساریاں شیواں دا انجیل علم جزاً انجیل دے مکافنہ دی ساڑی سمجھو وچ اے تے لیہدے الجھاؤ دی جزاً انجل دی بے خطاتارن وچ اے سانوں پاپاں توں نجات دے لئی مسح دی موت تے جی انھن دے بارے وچ معلومات دیندی اے۔ ایس لئی میکن نے ایس آیت نوں دونوں تاریخ تے پنجی تعلیم دے طور تے ”سر اسرنا تقابل تحلیل اتحاد“ دے طور تے بیان کیتا اے۔

پر کلام انسانی عم دی ثبت طورتے دلی جان والی آنکھ توں ودھ کے پیش کردا اے۔ نیواعہدنا مہ وہی خدا وے جھوٹے علم نوں بیان کردا اے۔ ایس جھوٹے علم نوں کلسیوس 2 وج بیان کیتا گیا اے، تے ایہدے وج فرق وکھنے چیز جید وج پوس رنگ بھردا اے کہ جیدوں اوہ ایس علم دے جھوٹے ہون نوں بیان کردا اے جدوں اوہ لہوں سچے روحانی علم دنال جوڑدا اے:

بے۔ گریٹم میکن، مسیحیت تے فراخندی (اگرینڈ رسپڈ، ایم آئی: ولیم بی۔ سارڈ مین پبلیشنگ کمپنی، 1923) (2002)، 27۔

خدا دے بارے وچ ایس جھوٹے نہ ہی علم نوں مندرجہ ذیل اصطلاحات وچ بیان کیتا گیا اے: لہدی فطرت بے بنیاد سوچ اے، تے لہدی ابتدائی نہیں اے، بلکہ انسانی روایت نال اے تے لہدی جڑ زمینی زندگی تے اعمال دے پیانا دی اصلاح وچ اے۔ ایہہ جھوٹا علم یقینی ہون دی پیش کش نہیں کردا، بلکہ ایہہ موضوعی، فرضی تے کے فرد نال ملیا ہویا اے۔ ایہہ نام نہاد ”آپ دی کوہی“ تے اختصار کردا اے تے انچ دیاں روایتاں تے جہناں نوں مشترکہ طور تے پاپ ہفت تے بگاڑا تے کردا اے انچ دے جملے مذہب دے طور تے تلففانہ نظریات دے طور تے جہنوں اوہ من دے نہیں۔ ایس علم نال اخذ کیتا ہوئیا مواد پر وحی اعمال، اصولاں تے ضوابط تے تکبر کردا اے، تے ایتھوں تیکر کہ ایہہ مذہب نوں ظاہر ہون توں روک دا اے، پر جیویں پوس پر زور طریقے نال بیان کردا اے کہ انچ دا علم سچ تے کلام دے مطابق نہیں اے۔ مزید بہت کچھ آکھیا جا سکدا اے پر ایس تھاں تے ایہہ بنیادی اے: انسان خدا نوں جان سکدا اے، پر خدا اواسیجا علم تے دنیا رو حانی اے۔ علم جیوی کہ حقیقی باہل نہیں بلکہ مادی، جسمانی، آپ بنایا گیا تے جیدی توجہ دا

مرکز تخلیقاً نہ کہ خالق تھے اے۔ ایہہ بائبل نہیں۔ مسیحی الہیات دی تاریخ تھے کوئی وی نظر نہیں کر دی اے کہ زیادی تر بدعت دو بنیادی غلطیاں توں آندی اے: 1۔ ایمان تے زندگی دے لئی خداوے کلے تے ختمی اختیار کرنے والے نوں درکرنا، تے 2 انسان دی مخلوقات دے اصول دے مادی علم دی بلندی نوں من لینا اے جیوں حکومتی تا نون ساری تعلیم تے الہیات دے لئی ہوندے نہیں۔ ایہہ مادیت نوں گلے لگانا اے، جسمانی علم نوں جیزو الوکاں نوں خداوی سچائی توں دور رکھدا اے۔ ایس لئی، جیوں اسی اپنی لئی جی سی دی پر کھدے نال؛ اگے ودھ دے جس تے سانوں ایہہ سوال پوچھیا جاندا اے: علم دی کیس قسم دے نال لئی جی سی دی تعلیم نوں موافق ہنا گیا اے؟ کیہا کلام وچ نشاندہی کیتے گئے روحانی علم دی پچھی صفات دی تصدیق کر دی اے؟ یاں کیہ ایہہ اوہناں جھوٹے اُستاداں دے مادی علم دی تصدیق کر دی اے جیزوے بے بنیاد مفروضیاں نوں جاں دیندے نہیں، تے خداوے سچے علم نوں، اوہدی سچیائی نوں، تے اوہدی انجیل پیش کش نہیں کردے؟ کلام توں حاصل ہونے والے علم دے ایہہ ساؤ۔ ایس مطالعہ وچ ساؤ راہنمائی کرن گے، تے خدا دے فضل نال، غلطی نال سچیائی داوا اختیاز کرن وچ ساؤ مدد کرن گے۔

سمجھ توں بالا تر سچیائی تے موضوعی علم دے لئی باہمی اتحاد و انظریہ:

تاریخی مسیحی بنیاداں دے خلاف حالیہ حملہ، اسمولوجیکل تے فلسفیانہ تحریک نال وسیلہ ہو چکیا اے جیزو اپوٹ ماڈران ازم دے طور جانی جاندی اے۔ ایہہ ”نیو“، فلسفہ فرض کردا اے کہ اتحادی موضوعی تاہل تصدیق حقیقت دے طور تے انج دی شے نہیں اے، بلکہ حقیقت کجھ ایس طرح اے جیزوی کہ افراد توں تیار کیتی گئی مصنوعی اے، تے ایس لئی اوہدے نال کجھ تعلق رکھدی اے جیزو اکہ افراد نال بن دا اے۔ ایس خیال دے اصول نوں اوہیت، آرٹس، معاشیات، سیاسیات تے تہذیب تے لا کو کرو (جے اگر لوڑ ہو وے تے لہوں نظریے نال حاصل ہون والی سوچ آکھیا جا سکدا اے) تے ایہہ انتیجہ تہذیب دا غیر منطق ہونا اے جہوں 21 صدی دی پہلی دہائی دے نال منسوب کیتا جا چکیا اے۔ فطرتی طور تے ایہہ فلسفہ مسیحی جواب دافتراضا کردا اے، تے لئی جی سی دی بنیادی دستاویز دا سروے ایہہ ظاہر کرے گا کہ امر یکن ایو جیلیکل دی نسل ایہہ جواب دین دی کوشش کر دی اے، خاص طور تے سچیائی دی فطرت دے معاٹے وچ سوال جیساں لازماً پوچھ دے نہیں ایہہ کہ، کہ کیس قسم دا جواب لئی جی سی دے لوک دیندے اے، تے کیہا ایہہ کلام دے نال چوکور بن دا اے؟ اک سمجھ وچ، ایس ایو جیلیکل دی نیوی نسل نوں مسیحی ایمان دے خلاف لا دین تے لطفانہ حملہ دے لئی اپنی آواز نال جواب دین دی کوشش کرنی چاہیدی سی۔ تے سچیائی دے لئی فرق طریقائ دے تحریری پہلو نوں اختیار کرنا چاہیدا اسی۔ ایہہ نیوا ظاہری تابع بنیادی طور تے پرانے عام فہم فلسفے نوں رد کرن دے لئی لازمی اے جیدی بنیادی جتن 19 ویں تے 20 ویں صدی دے محققیت تے دماغی تجربے دی بوہت ساریاں شکلاں وچ نہیں۔

اصل وچ لئی ایم خاص طور تے بیان کر دی اے کہ ”اسی سچیائی دی انج سدھان والے ربط ضبط نظریے نوں اختیار کیتا اے جیزو اپرائے مبشرانِ انجیل دی بجائے گھٹ فتح دا جشن مان والے نہیں۔ کجھ طریقائ وچ، ایس عام فہم فلسفہ دار دیکھانا جانا ایس علم دے نظریات دے لئی ترقی پانا اے جیوں کہ مبشران دی گز شش نسلاں نے پھر کے رکھیاں جہاں نے جو نا تھن ایڈ وڈ دے زیر سایہ رو بدل کیتے گئے سکالش حقیقت تے اگریزی ڈائیٹ جان لوک دے فلسفہ دے وژن نوں من لیا جیدی مقصد علم تے تجربہ حاصل کرنا اسی۔ پر اوہناں دنیو اور ایڈ کیتے کہ دنہ نظریہ کیہی۔ جیوں اوہ ایہہ باندے ہی، ایہہ کیوں کلام دے نال مرتع (برابر) سی؟ لئی تھی سی دے لکھن والیاں دی بنیادی دستاویزات، جیز اپچیائی نوں سمجھن دے لئی بائبل دی رسائی نوں پیش کون دی تجاۓ سن، ایس زمانے دی روح نوں سادہ گلے لان دے علاوہ ہی تے ایہہ ایہہ ایسیجیت دے پوسٹ ماڈران ازم توں ودھ کے کجھ نہیں سی۔

لئی جی سید اپچیائی دی فطرت تے اصل وچ کیہے نظریہ اے؟ لئی وی ایم مندرجہ ذیل تعریف نوں پیش کردا اے: ”اسی دعویٰ نال آکھدے نہیں کہ سچیائی اصل نال ملدی جلدی اے۔“ (حصہ نمبر 1، پیر اگراف نمبر 1)۔ اشخاص جہاں دی سوچ ساؤ دے دور دی غیر محققیت دی شکل اختیار کر گئی اے اوہ ایس بیان دے نال کجھ مسلیاں دا سامنا کرن گے۔ پر ایہناں اکھراں دھنکاط بنا دین دے طور تے سچیائی دی غیر بائبل تعریف نوں ظاہر کرے گا۔ ایہہ بیان، جیزو اہم حقیقت دے وجود دی پوچھ دس کردا اے، کے اصل دی تعریف نوں بیان نہیں کرے گا جید۔ لئی سچیائی دے لئی کلام دے مطابق ربط ضبط پایا جاوے۔ پر دستاویزاے

اُنچھے رک نہیں جاندی۔ تیجے پیر اگراف وچ موضوعی اونا، آرام ده ”پچائی“، نوں بوہت شور کرن والے انداز وچ تصدیق کردا ہے: ”اسی ایہدے تے زور دیندے نہیں کہ پچائی خدا دے لئی زندگی دے نال مطابقت رکھدی اے۔ پچائی محض نظری مطابقت نہیں اے بلکہ ایہہ معابرداری تعلق وی اے۔۔۔ فیر پچائی ساریاں زندگیاں تے خدا دے دل دے وچ کار مطابقت اے، اکھراں تے اعملاں دے نال مطابقت اے، جہوں کام تے روح دے نال غور و خوص کیتا گیا اے۔ (لئی وی ایم، 1.3)

حصہ 4، لئی وی ایم دا 1، حروف۔ دونوں اقراری بیان تے لئی وی ایم دی مکمل عبارت نوں اُنچھے پایا جا سکدا ہے۔

<http://thegospelcoalition.org/about/who>.

جارج مارسٹم، جو نا تھن ایڈورڈ: زندگی (نئی بندرگاہ: میل یونیورسٹی پر لیس، 2003)، 466۔

فیر ایس بیان دے مطابق پچائی انج دی زندگی اے ہے جیڑی خدا دے لئی مطابقت رکھدی اے۔ تے اک واری فیر مصنفوں ایہہ آکھ چکے نہیں کہ پچائی موضوعی نہیں اے، بلکہ ایہہ اک موضوعی تجربہ اے جہوں خدا دے نال اپنی زندگیاں دے نال تعلق رکھدے ہوئے تشكیل پایا گیا اے، پر جتنی طور تے ایہدی جزو موضوع وچ اے، ایہہ آپ انسان وچ اے، ایس لئی پچائی تجربے نال ودھدی اے۔ بنیادی مسئلہ ایہہ اے کہ پچائی موضوع اے، کوئی شے نہیں، تجرباً یعنی اے، پر تجویزہ کر دنیں اے، تے ساریاں توں ودھ کے ایہہ کہ ایہہ معنی خیز اے، ایہہ عاقل یاں غیر مشروط نہیں اے بلکہ انسانی تجربے دی اصطلاحات وچ لگاتا تبدیلی اے۔ ایس غیر محتوقیت نوں مزید ایس بیان دے نال بیان کیتا گیا اے کہ ”پچائی“۔۔۔ اک عہد و پیام داعلیق اے۔ ”سچائی انسانی، تجویز کردا تے عاقلی حقیقت توں دستبردار ہوندی اے، بلکہ ایہہ موضوعی ”حقیقت“، ہون دے طور تے وجود رکھدی اے جیڑا ای کہ موضوع دے بہاؤ دے لئی تبدیلی مطابق ہوندی اے، موضوعات نوں شروع دے نقطہ دی تشریح اے تے شخصیت دی تو اناں کھن والی قابلیت دی ملکیت اے، اگرچہ، دوبارہ انج دی شخصیت دی کہی نوں کدی بیان نہیں کیتا گیا۔ تعریف دے اختبار نال، عہد اک انج دی پابندی اے جیڑی کہ دو یاں ایہدے توں بوہتے لوکاں وچ ہوندی اے۔ لہذا جے اگر پچائی اک عہد رکھن والا تعلق اے، تے فیر یقیناً ایہہ سوال پوچھیا گیا اے کہ پچائی کیہ اے؟ مہربانی کر کے لئی جی سی دی قیادتی زبان تے غور کرو۔ ایہہ اوہ شخص نہیں جیڑا پچائی دے نال تعلق رکھدا ہے (جیوں جے اگر پچائی عہد کیتے جان وچ اوہناں پارٹیاں وچوں اک ہو وے)۔ پچائی اک عہد رکھن والا تعلق اے۔ اک واری فیر، سچائی خارجی یا مادی نہیں بلکہ موضوعی اے، تے لہوں دو پارٹیاں نال تعلق رکھن دا وسیلہ بیان کیتا گیا اے، لہذا فطرتی طور تے دو سوال اٹھ دے نہیں: 1۔ ایہہ دو پارٹیاں کیسراں نہیں؟ (تے بوہت اہم نہیں) 2۔ جے اگر پچائی نال تعلق رکھن والیاں دو پارٹیاں دے وسیلہ بیان کیتا گیا اے۔ تے قوت عمل رکھن والی قابلیت دے وسیلہ جیڑا اوس تعلق دا نتیجہ اے (ایہہ کوئی وی ہو سکد اے) تے فیر پچائی کیہ اے؟ مصنفوں کدی ایس سوال دا جواب نہیں دیندے کیوں جے اوہ اصل وچ تاہل تبدیل، مادی، عاقلی تے تجویز کردا پچائی تے یقین نہیں رکھدے۔ تاں جے پچائی قراتی تے موضوعی تجربہ نال بیان کیتی گئی اے۔ ایہہ کچھ نہیں اے بلکہ پوٹ ماؤن ازم اے۔

پچائی دے انج دے نظریہ دافطرتی طور تے کیہہ نتیجہ نکلدا ہے؟ لئی جی سی لئی وی ایم سیکشن ادے پیر اگراف نمبر 4 وچ دلی گئی تحریر تے زور دیندے نہیں۔ تحریری خطوط: (ہسلمو لو جی): ”بلکہ اسی وی پچائی دے نظریے نوں رد کر دے آس نوں پچائی نوں اک خاص ایمان والی کمیونٹی دی اندر والی جڑی ہوئی زبان توں ودھ کے کچھ نہیں ویکھدی۔“ غیر لئی جی سی دے مطابق پچائی کھلیسا دے واں کام تے ایمان رکھن دی عقلی تجویز کر دہوچ ضر رکھن والے خیال دا منطقی نظام نہیں اے۔

ایس بیان دے نال، ٹی جی سی دے راہنمائے اوہ جیڑے ٹی جی سی دے زکن بن دے نئیں ایہدے تے زور دیندے ہوئے آکھدے نئیں، کہ ایہہ محض ایہدے تصدیق نہیں کردا کہ سچائی غیر تجویر کیتا گیا اے، اوہ انکار کر چکے نئیں کہ ایمان جیدوں اک واری مقدسین نوں دتا گیا،^(یہوداہ 3) تے ایہہ یقیناً بیان کیتے گئے اصطلاحات وچ منطقی تے عقلی اے۔ ایہدے نال کچھ فرق نہیں ہوندا کہ اوی ایمان دے دوجے پیشات وچ کیہ آکھدے نئیں، ایس بیان تے زور دیندے ہوئے اوہ زبانی ایہدے انکار کر چکے نئیں۔ ایس لئی اوہناں دے مطابق، عالمی تے منطقی تشریح و تاویلیت جکڑے ہوئے نظال دی الہیاے اے، ایس لئی، اوہناں دے مطابق، مسیحی ایمان دی جڑ کام مقدس وچ قلم بند کردہ خدادے اکھر ادے وچ نہیں اے، بلکہ ایہہ تجربہ وچ، دماغی تجربے وچ اے، تے اک نوں ساڑی اپنی اصل دی موضوعی سمجھ توں اخذ کیتا گیا اے۔ جیوں ہمیں یہاں تاریخ دا کوئی وی طالب علم ایہہ پہچان کرے گا کہ، ایہہ 21 ویں صدی دی اصطلاحات وچ 1910 تے 1920 دی دہائی وچ نیوے تے پرانے آزاد خیال الہیات توں ودھ کے کچھ نہیں اے۔

ساریاں توں بدترین ایہہ اے کہ ایہہ خدادے کلام باہل تے حملہ آور ہوندی اے، تے عقلی طور تے ساڑے ایمان دی تجویر یعنی ہوئی کتاب تے جیڑی خاد دے لوں آئی اے۔ ایہہ سچائی دے موضوعی تصور دانیجہ اے۔

سچائی دے ایس نظریہ دادفاع کرن والا ڈاکٹر۔ رچڈ فلپس اے، جیڑا اسا و تھکیر ولینا، گرین و یلی وچ سینئنڈ پریسائزین چرچ دا سینئر پاسر تے ٹی جی سی دی ایگزیکیٹیو نسل دا رکن اے۔ ڈاکٹر فلپس ٹی جی سی دی الہیاتی حالتاں دی وضاحت کرن دے میلان وچ بوہت ساریاں کتاباں دا مصنف اے۔ فلپس دی کتاب، کیہ اسی سچائی نوں جان سکدے آں، بالکل اوس زبان نوں ای ورت دی اے جیڑی ٹی وی ایم دی وضاحت کر دی اے جہوں اوہ ”ایو جیلیکل مسیحی پیسٹو ما لو جی“، آکھدا اے۔ فلپس دی ”ایو جیلیکل مسیحی پیسٹو ما لو جی“ دی تعریف ایہہ اے کہ ”سچائی حقیقت دے نال رابطہ رکھدی اے“، ٹی وی ایم حملہ کرن دے طور تے اے۔ فلپس ایس نظریہ دی وضاحت کرنا جاری رکھدا اے۔ اوہ لکھدا اے کہ ”حقیقی سچائی دی ایس مسیحی تعلیم دی بنیاد ایہہ اے کہ خدا وجود رکھدا اے“ تے ”ایہہ باہل تے ساڑے ایمان دی وجہ نال اے کہ مسیحی ایہہ ایمان رکھدے نئیں کہ سچائی داربطہ حقیقت دے نال اے“، فلپس دے مطابق، امتیازی طور تے پیسٹو ما لو جی خدادے وجودے تصور از قوع دے نال شروع ہوندا اے، بلکہ نہ کہ ایس پیش از قوع نظریہ دے نال باہل خاددا کلام اے۔

رچڈ فلپس، کیہ اسی سچائی نوں جان سکدے آں، (وٹن، آئی ایل: کراس وے، 2011)، 12۔

فلپس، کیہ اسی سچائی نوں جان سکدے آں، 13۔

کیوں، مسیحی جیڑے ایمان رکھدے نئیں کہ باہل الہامی اے، بے خطاء تے غلطیاں تو پاک خدا دا کلام اے جیڑا انج دی تعلیمات دے لئی جواب اے؟ کلام سچائی دے بارے وچ کیہ آکھدا اے؟ یسوع یو ہنا 17:17 وچ اپنی کاہن اعظم دی دعاوچ لکھے ہوئے ایس سوال دا سادہ طور تے جواب دیندا اے۔ پرانے عہد نامے دے لکھے گئے اقتباسات دے ول حوالہ دیندے ہوئے یسوع بیان کردا اے ”تیرا (خداوا) کلام سچا اے۔“ دھیان نال غور کرو جیڑا یسوع ایس بیان وچ آکھدا اے تے جیڑا کچھ اوہ نہیں آکھدا؛ اوہ نہیں انج نہیں اکھیا کہ خدادے خیالات سچے سی۔ اگرچہ بلاشبہ زندہ خدا دا ہر خیال بے شک اے۔ اوہ نہیں انج نہیں آکھیا کہ خدادے اعمال سچے سی، نہیں، مسیح نے انج دا کچھ نہیں آکھیا۔ خدا باپ توں اپنی دعاوچ یسوع نے آکھیا، ”تیرا کلام سچا اے۔“ پر ایہہ عبارت سچائی دی فطرت نال متعلقہ اقتباس دا بیان ای نہیں اے۔ قیاس کرو کہ زبر 1911 وچ کیتی واری، زبور نویس بالکل ایس تشریح نوں بناندا اے۔

کلمیوں 1:5 وچ پوس دے اپنے بیان دا قیاس کرو جیدوں اوہ آکھدا اے کہ ایمانداراں نے "خیبر دے کام نوں سدیا۔ غور کرو کہ پوس نہ صرف انجلی زبانی بلکہ تحریری تجویزہ کردہ تشریفات دے نال مساوی کردا اے، بلکہ آپ سچائی نوں وی۔ ایس لئی، جے اگر اسی بابی طور تے ایس معاملے وچ درست آں، تے مسحی یقیناً یہدے تے زور دیندے نہیں کہ سچائی خدا کام اے جیزی مسح یسوع دی انجلی وچ آشکارہ ہوندی اے۔

پر ایس اقتباس توں ودھ کے دعویٰ کردا اے کہ خدا اہمیتے بے خطاكاام دونواں سراسر حق تے حقیقت اے۔ کلام ایہہ وی دعویٰ کردا اے کہ ایس سراسرچیائی داعم وی اک مادی علم اے۔ قیاس کرو کہ کیوں لوٹانے اپنی انجیل نوں لکھاے: اوہ تھیونسلستوں چاہندہ اے کہ اوہ ”اوہناں شیواں دے“ یعنی ہون نوں جانن جہناں وج تہانوں تا کید کیتھی گئی سی، (لوتا 1:4)۔ لوٹا پڑھن والیاں نوں توں چاہندہ اے کہ اوہ ایس خمان نوں رکھن کہ اوہ شیواں جیز یاں اوہناں نوں مسح دے بارے وج سکھیا ندیاں سی اوہ صرف تجرباتی موجود علم نہیں سی، بلکہ اک اصلی علمی جیدی تصدیق کوہی تے عقلی نظر یہ دے نال کیتھی گئی سی۔ یو جنا ایہناں دونواں بیانات نوں اپنی انجیل تے اپنے پہلے خط وج بیان کردا اے (یو جنا 20:31، 1 یو جنا 4:2)۔ پرشاید بورہت معنی خیز اقتباس جیز انجیل دے اصلی علم تے زور دیندہ اے ایہہ کہ پوس دی یسوع مسح دے جی انجمن دی تاریخی حقیقت دادفاع کرن وج اوہدی اپنی دلیل سی (ویکھیے 1 کرن تھیوں 15)۔ ایس باب وج پوس نہ صرف تاریخی طور تے جی انجمن تے زور دیندہ اے بلکہ اوہ ایہہ تاقام کردا اے کہ انجیل دا پیغام کوئی زبردست واقعہ نہیں یاں کوئی اخلاقی حکم نہیں۔ بلکہ انجیل تاریخی اصل دا اک بیان اے جوں اقتباسات وج بیان کیتا گیا اے: ”کلام دے مطابق، مسح ساؤ دے پاپاں دے لئی مر گیا،“ (3:15)۔ پوس فیر جی انجمن دی تصدیق دے لئی اگے ودھ دا اے دونواں تاریخی تصدیقی واقعہ تے اوہنوں کے اک دے نال جہوں کوہاں دی کوہی دے نال حقیقی طور تے ویکھیا جاسکدہ اے، جید لئی، پوس دے مطابق، ایہہ قیامت سزا کھدی اے امزیف، پطرس، جیز، اندرون یسوع مسح دی صورت دے تبدیل ہون دی کوہی دا تحریر کھداسی، اوہ بنے آکھیا،

”کیوں جے اسی تھاں توں اپنے خداوند یوسع مُتح دی قدرت تے آمد توں و اتف کیتا سی تے دنال بازی دی گھڑی ہوئی کہانیاں دی پیر وی نہیں کیتی سی بلکہ آپ اوہدی عظمت توں ویکھیا سی۔ کہ اوہ بنے خدا بابا پتوں اوس ویلے عزت تے جاں پایا جیدوں اوس فضل جاں و چوں اوہنؤں ایہہ آواز آئی کہ ایہہ میرا پیار لپتر اے جید لتوں میں خوش آں۔ تے جیدوں اسی اوہد سناں مقدس پہاڑتے سن تے آسمان توں ایہہ ای آواز آوندی ہوئی سنی۔ تے ساڑے کول نہیاں دا اوہ کلام اے جیزا ابوہبت معتبر تھبیریا تھی چلگے اوہ جیزا۔ ایہہ سمجھ کے ایہدے تے غور کر دے اوہ کہ اوہ اک چراغ اے جیزا الہم یہری تھاں تے روشنی کردا اے جیدوں تیکر رونہ بھئے تے صبح دستار اسماڑے دلاں وچ نہ حکے۔۔۔۔۔ (2 پطرس 1:16-19 حج وی، تا کید شامل اے)

سوائی یقیناً ایہ نتیجہ کردار آس کے کلام ایہہ جاری رکھدا اے کہ تجھیں داعم مادی (اصلی) تے ایہدی جڑ کے موضوعی تجربے یا شخصی انداز و مقامیں بلکہ تجویز کئے گئے خدا دے کلام و مقام اے۔

بے شک، ایہ سوال پیدا ہوندا ہے، کہ کیمیٰ شے ایس علم نوں اصلیٰ بنا دی اے؟ ایہد اجواب بورہت سادہ ہے۔ ساڑا تجھیل داعلم نہیں اصلیٰ بنا دی اے کیوں جے ساڑے کوں خدا دا کلام اے، روح القدس دے ویلے نال سانس لیا جاندا ہے، تے نیو تے پرانے عہدنا مے دی 66 کتاباں نوں سنبھالیا گیا اے۔ اوہد اقیاس کرو جیوئی لی جی سی دے کلام دی گواہی دے لئی فرق تے زور دیندی اے: ”بلکہ اسی وی پچائی دے نظر یہ نوں رد کردے آس جیوی خاص ایمان والی کیونٹی دی ابدیت نال جھوی زبان توں ودھ کے پچائی نوں نہیں ویکھدے۔“ ایس بیان دے فرق وچ کلام دیاں بورہت ساریاں تصدیقات ایہدے بر عکس نیں۔ 2 تیجھیس 1:13 وچ پوس تیجھیسنوں حکم دیند۔“ کہ اوہ ”لکے کلام دے نہ نہیں“ دے لئی روزہ رکھے۔ یو جتنا باکل انچ دی ترغیب دے لئی پیش کردا۔ جیدوں اوہ اپنے پڑھن والیاں نوں ایس تعلیم وچ ہون دے لئی اگے ودھاندا۔ جیز اسح دے چکیا اے تے ایہ تعلیم تجویز کردا شکل وچ مقتصر کیتی گئی (2 یو جنا 9-11)۔ رومیوں 10:9-10 ایہ اعلان کر دی اے کہ نیجان والا ایمان تجھیل دی تعلیم دا اقرار منہاں کرنا اے ایس لئی

ایمان دا اقرار انج دی زبان وچ ہوندا اے تے ایس لئی تجویز کیتی گئی عقلی تے کلام دے مطابق اے، ایس تجویز کیتے گئے افرادے بہترین بیانات و چوں اک 1 یو ہنا 4:2 وچ پایا گیا اے۔ رسول پڑھن والیاں نوں روحان دی پرکھ کرن دا حکم دیندا اے۔ بے شک ٹھی ایس بیان نوں پڑھ چکے اوہ تے پوچھ دے اوہ کہ کیویں میں روح دی آزمائش کردا آس، جیدوں کہ میں کے اک نوں وکیجئیں سکد اتے میں درست طور تے نجیں جاندا اے کہ روح کیہا اے۔ یو ہنا سانوں بوجہت واضح تے اصلی طریقہ دیندا اے جیدے نال اسی ایمانداراں دے طور تے روحان دی آزمائش کر سکدے آس۔ کوئی شخص جیزہ اقرار کردا اے کہ سچ خاداے جیزہ اخداوی صور وچ مجسم ہو کے آوندا اے، تے کوئی ہور اقرار ایس تعلیم دے الٹا اے۔ ایس قرار دی فطرت دا قیاس کرو: پچھائی دے نال ایمان دا ایبہ بیان اے جہوں باہل وچ بیان کیتا گیا اے۔ فیر کیویں اسی روحان دی آزمائش کردے آس؟ اسی انچ ہرشے داموازنہ کرن دے لئی انچ کردے آس۔ جہوں سانوں پاک کلام دے الہی بیان دے نال سن دے آس۔

شاید تجویزہ کردا اقرار دا بہترین دفاع آپ خداوند یسوع مسیح دے منہ و چوں آندا اے۔ متی 16 وچ، یسوع اپنے شاگرد اس نوں پوچھدا ہے، ”لوک مینوں کیہ آکھدے نیں؟“ پھر سنتے بہت بہادری، تے اوہناں باراں و چوں بہت باقوتی سی، آکھدا اے ”مُسیح اے، زندہ خدا پتیر“ (16 آیت)۔ یسوع دا جواب بہت سبق پان والا سی: اوہ پھر سنتے ایہہ اقرار کرن تے صرف برکت دا اعلان ای نہیں کردا ہوں اوہ صرف ما فوق افطرت ذرائع نال آکھ سکدا اسی، بلکہ اوہ ایہہ وی آکھدا اے کہ ”ایس پھرتے، میں اپنی کلیسیا بناؤں گا۔“ (متی 16:18)۔ سبجد تشریحی بدسلوکی دے وسیلہ، روم دی کلیسیاء ایس آیت توں بہت دور جا چکی سی ایہہ دعویٰ کر دے ہو۔ کہ یسوع نے پھر سنس نوں ایس تھاں تے پہلا پوپ تھبھرایا، تے پاپائی اختیار نوں قائم کیتا۔ سچیائی توں ودھ کے کچھ نہیں ہو سکدا۔ یونانی دے دھیان نال کیتی گئی پر کھا ایس درستگی نوں بیان کرے گئی جیزی وچ نہیں پائی جاندی۔ یونانی وچ، اکھراں دے ورتن دا احاطہ کرن دے لئی مذکرمونث اہمیت دا حامل اے۔ ایس قیاس وچ، مسیح یونانی لفظ، پئیس نوں دوبارہ وورت دا اے۔ پہلا حوالہ مردانہ اے، تے ظاہری طور تے ایہہ پھر سدے ول اشارہ کردا اے جیزہ اکہ اوہداحامی اے، ایہہ انج اے کہ یسوع شاگرد اس د سنان نوں شعمون توں پھر سوچ بدلتا، یاں پئیس دا مطلب ”چنان“ اے۔ پر اکھرا دا اگا ورتن اک فرق جینڈر (مذکرمونث) اے تاہم یونانی وچ، ایہہ آیت کچھ ایس طرح اس پڑھی جاندی اے: ”تے میں تھا نوں آکھدا آس کہ تو پئیس (چنان پھر س) اے تے ایس پیڑا تے (چنان، پر نسوائی جینڈروچ)، میں اپنی کلیسیا بناؤں گا۔“

کلیدی بیان کیتا جان والا تشریحی سوال ایہ ہے کہ مجھ اکھر پیڑوں دے دوجے ورتن دے لئی کیس پاسے اشارہ کردا ہے، جیدوں اوہ فرق نسل (جینڈر) نوں ورت دا ہے۔ دوبارہ، ظاہراً، ایہ طرف اشارہ نہیں ہو سکدے، یا کے ہو رہا ہے تے کہ کیوں مجھ نے نسوائی جینڈر ورتیا؟ ایس لئی، ایس بیاناتے، پھر پہلا پوپ نہیں ہو سکدے۔ پر ایس عبارت نال اک مزید اہم معاملہ اٹھ کھڑا ہوندا ہے۔ کیوں یہ یوں پیڑا دا حوالہ دیندے ہو۔ فرق جینڈر نوں ورت دا ہے جیدے تے اوہنوں اتنی کلیدی پائی جتنا ہے؟

اُنھے سیاق و اساتذہ کفر دے درست معنی تے ایہدے ورتن دا احاطہ کرنا بہت لازمی اے یاد رکھو کہ مسیح ایس قرانوں آشکارہ کرن دی تلاش کر رہیا اے جنوں اوہ اپنی خدائی تے مسیحائی خدمت دے نال اپنے شاگرد داں توں چاہندے تے پطرس شاگرد داں وچوں زیادہ بولن والا، تصدیق کردا اے کہ یوسع مسیح ای مسیح اے۔ مسیح نہ مصرف پطرس دا ناس بدل دے ہوے جواب دیندا اے، بلکہ اوہ پطرس دے دل وچ اندر ورنی تبدیلی دلکس پیش کرن دے لئے اوہدے ناس نوں بدل دا اے کیوں جے اوہ آنکھ دا فرار وروح القدس دے والوں دل دے نیو سر تے توں پیدا ہون دے نال ہو سکدا اے کیا یہ پطرس سی جیڑا ایس معاملے وچ معنی نیزی؟ نہیں، معنی نیز پطرس دا فراری کہ یوسع کون اے، تے مسیح آنکھدا اے کہ ایہہ پطرس دے اقرار تے اے (تے یوسع تے جیڑا اک کونے دے سر دا پھراے۔ فسیوں 2:20) جیڈے تے کلمی سیاء ہنائی جاوے گی تے جیڈے تے عالم اروج دے دروازے غالب آون گے۔ پطرس نے کیس شے دا فرار کیتا؟ اوہ بنے بالکل انچ ای فرار کیتا چیزوں یو جتنا نے منہ دے نال روحان دی آزمائش کرن دے لئے ایئے تاریخوں آکھیا

سی، جید۔ وچ عقلی بیان جیر ایسوع مسح دے میجانی کم تے شخصیت دے بارے وچ اصلی سچائی دے نال متعلقہ سی۔ پھر اس دامسح دے لئی اقرار نال تجویز رہ، عقلی تے اندر ونی طور تے جوی ہوئی زبان نال کیتا گیا سی (لی وی ایم 1.4)۔ تاہم، ایکھوں تیکر کہ مسح دے منہ توں ہلیسیا نوں یسوع مسح دے کم تے شخصیت دے بارے وچ مسیحادے طور تے تغیر کیتی گئی، جیرا خداونچیا ہویا سی جنوں اپنے لوکاں نوں اوہناں دے پاپاں توں نجات دینا سی۔ یہاں تک کہ یسوع کے منہ سے ہلیسیا کو یسوع مسح کے کام اور شخصیت سے متعلق مسیح کے طور پر تغیر کی گئی، جو خدا اکلپنا ہوا تھا جسے اپنے لوگوں کو ان کے گناہوں سے چھڑانا تھا۔

مسیحی الہیات تے نظریہ تے سچائی دی اصلی فطرت تے تمام کیتے جان والے لی جی سی دے نظر یے دا ایہہ بوجہت معنی خیز اڑ کے شے داغیر بناوٹی وی ہوند اے جیدا ربط کلام دے اکھراں دے نال کیتا گیا اے۔ تے جے اگر کوئی شے لی جی سی دی بنیادی دستاویز توں فوری طور تے واضح ہوندی اے، تے ایہہ انجاے: ایہہ لوک، خدا دے غلطیاں توں پاک، بے خطاء الہامی کلام دے طور تے باہل دے بارے وچ باہل بیانات، آرٹھوڈکس تے تاریخی ہون دے لئی ایہدی حمایت نہیں کردے۔ پاک کلام وچ خدا دے تجویز کروہ مکافنہ دے لئی انجملی اتحاد دا تغیر نہ ہونا۔

مسیحان دے طور تے جیرے، الہامی، بے خطاء، تے غلطیاں توں پاک خدا دا کلام ہون دی تصدیق کر دے نہیں، ایہد دے نال ایمان دا نقطہ نظریہ معنی خیز دے طور تے ہو وے گا جیرا کے اک دے نظر یے نوں تے کلام دی تشریع نوں تبدیل کر دے گا۔ اگر سچائی غیر مشروط نہیں اے، تے سچائی دا علم موضوعی اے، فیر مسیحیت غیر مشروط دعوویاں نوں بنا دے بارے وچ خود رائے پسند نہیں ہو سکدی، بلکہ، ایہہ خدا، انسان، گناہ، نجات، سچائی، تے علم دی دیگر تشرییفات تے نظریات نوں موافق خبر ان دے خواہاں ہون گے۔ تے ایس قسم دی مطابقت اصل وچ اوہ ای اے جنوں بنیادی دستاویزات دے وچ پایا جاند اے۔ اوہناں دے کلام دے گھٹ قدر والے نظریہ دا پہلا اشارہ اوہناں دی نظرشل بیان وچ ترتیب دین والی تعلیمات دے لئی واجب تھہرایا جانا اے۔ سی جی پھر اگراف نمبر 1 وچ خدا دے کردار تے زور دیندے ہوے شروع کر دی اے۔ پھر اگراف نمبر 2 جیرا کلام دے بارے وچ اے ایہد دے پھر وی کردا اے تے مختصر تے مبہم طور تے لکھد اے۔ کیرن تے کیلر لی جی سی دے کتابچے وچ کلام دی تعلیم تے خدا دی تعلیم نوں برتری مدیندے ہوے ایس نظام دا دفاع کر دے نہیں، اوہ گا پسل سینٹر ڈائنسٹری دے ساتھی مصنفین سی۔ اوہ جھوٹا دعویٰ کر دے نہیں کہ اصول الہیات تے ہیں کہ پروٹوٹپ دی بد قسمت پیداوار اے جنما تے روشن خیالی دا لڑسی۔ فیر اوہ ایس علم دے نظر یے دے لئی لکھدے نہیں جیرا کلام دے نال شروع ہوند اے۔ ”جیرا“ (باہل نوں ہپڑھن والیاں دے لئی زیادہ خود اعتمادی دے ول راہنمائی کردا اے کہ اوہناں دی تشریع جیرا بائبلی عبارتاں دے لئی اے اوہ پچی تعلیم دے نظام نوں پیدا کر چکی اے۔

ذی۔ اے۔ کیرن تے پیغمبھری کیلر، گا پسل سینٹر ڈائنسٹری (وڈن، آئی ایل: کراس وے ٹکس، 2011)، 6۔ آئھے ”خدا دے نال آغاز“ دے ذیلی حصے دے لئی مکمل عبارت اے۔

اسی ایہہ وہ قیاس کیتا کہ کلام دی بجائے خدا دے نال اپنے اقرار نوں شروع اہم سی۔ ایہہ معنی خیز اے۔ انسانی عقل دے بارے وچ روشن خیالی لوز توں ودھ خود اعتمادی سی۔ ایہد یاں کجھ شیواں قیاس کیتا گیاں کہ بے مد انسانی وجہ تے نظریہ دے نظام نوں بنا ناممکن سی۔ اوہاں دی روشن خیالی دی بکثرت تصدیق دے علاوہ، بوجہت زیادہ قدامت پسند مبشرین ایہد سے باوجود ایہد سے توں شکل اختیار کر چکے نہیں۔ لہوں انج ویکھیا جا سکد اے کہ کیوں بوجہت سارے ایوں کل جیرے ایمان دے بارے وچ کلام دے شروع ہوندے نہیں نہ کہ خدا دے نال۔ اوہ سراسر تھنی، ضمانتی سچائی دے نال کلام دی الہیات تے تغیر کرن دے معاملے وچ کچھ تشریع دے ویلے کلام دی تعلیم دے نال اگے ودھ چکے نہیں مسئلہ ایہہ اے کہ ایہہ علم دے بیانیادی رسائی دے لیے لازمی

اے۔ ایہہ اوس درجے نوں نظر انداز کردا اے جید۔ لئی ساڑی تہذیب دی تھاں ساڑی بائبل دی تشریح تے اڑ انداز ہوندی اے، تے ایہہ ابوہت سخت گیر موضوع، شے دنال قیاس کیتا جاندا اے۔ ایہہ تاریخی الہیات، فسیلے تے تہذیبی عکس نوں نظر انداز کردا اے۔ کلام دے نال شروع کر دے ہوے ایہہ پڑھن والیاں دی لوڑتوں و دھن خود اعتمادی دی ول راہنمائی کردا اے کہ اوہناں دیاں بائبلی عبارتاں دی تشریح پچی کامل تعلیم دے نظام نوں پیدا کر چکی اے۔ ایہہ تکبر تے قدامت پسندی نوں پیدا کردا اے کیوں جے ایہہ انسانی وجود دے زوال پر زیر ہون نوں جانتا اے۔

ساڑی یقین اے کہ لہوں خدا دے نال شروع کرنا ابوہت بہترین اے، ایہہ اعلان کرنا (جان کیلوں دے نال، انسٹی ٹیوٹ 1.1) کہ خدا دے علم دے بغیر اسی اپنے آپ نوں، اپنی دنیا نوں یاں کے وی شے نوں نہیں جان سکدے، جے اگر اتحے خادمیں تے ساڑے کوں اپنی وجہ تے بھروسہ رکھن دے لئی کوئی وی وجہ نہیں ہو وے گئی (گاپل سینٹر ڈنسری، 6)۔

محوکرگان والا طریقہ اتحے ایہہ کہ گز شستہ حصے وچ، کیرن تے کلریا کھیاسی، ”کہ ساڑے لئی کے مشہور روایتی انتظامی الہیات اصلاح تے اپنے ایمان نوں بیان کرن دے لئی جناں بوہتا ممکن ہو وے بائبل دی الہیات تے لہوں بیان کرن تے غور کرنا اے۔“ (6)۔ فیر اوہ ایس صفحہ تے ایہہ آکھدے ہوے حوالہ دیندے نہیں کہ زیادہ تابیل شناخت با اصول ماہر الہیات جیزو خدا دے نال شروع کر دے ہوے ایس قدامت پسند ایو جبل ازم دی روایت نوں راست ٹھہرائندے نہیں اوہ انج کلام دے نال نہیں کر دے۔ مزید برائی، کیلوں انج نہیں آکھدا کہ سانوں خدا دے نال شروع کرنا اے بلکہ خدا دے علم دے نال شروع کرنا اے، جنوں اوہ بنے یہ میاہ 1:44-7 تے اپنے کیتے جان تے تبصرے وچ بیان کیتا اے: ”تے جیویں میں آکھیا کہ مذہب دے لئی علم توں امگ ہونا لازمی نہیں اے پر میں لہوں علم آکھدا آں، جیزو انسان دا جلتی نہیں، یاں جیزو اکوشش نال نہیں پایا جاندا اے، بلکہ جیزو اسانوں شریعت تے انبیاء دے ولوں دتا گیا اے،“ (تاکید شامل کردہ) مندرجہ ذیل داوی موازنہ کرو۔

رستہ جیداں خدا اپنی کھلیسیا دے ول ابوہت پہلاں توں پیروی کردا اے، اوہ اوہ دے کلام توں شامل کرن نال ایہناں ثبوت اس وچ اضافہ کرنا اے، جیزو دے یقین دلان والے تے اپنے آپ نوں معلوم کرن دے برابر است ذرائع نال اے۔۔۔ میں صرف ایہہ وکھاندا آں کہ ایہہ کلام نوں لا کو کرنا لازمی اے، انج دے یقینی ثبات نوں سکھن دے لئی جیزو خدا، جیزو اونیا دا خالق اے دو جے سارے جھوٹے دیوتاواں وچ فرق پیدا کر دے نہیں۔۔۔ تے لہوں بیان کیتا گیا اے کہ خاد اپنی صورت دی نا ایلی نوں ابوہت سارے وکھن دے لئی جیزو اونیا تے مہر کردا اے، جیزو اپنے کلام دی مدد دے چکیا اے اوہناں ساریاں دے لئی جیزو مورث طور تے ہدایت دے لئی خوش کر چکے نہیں۔ اسی وی درست رستہ دالعاقب کر دے آں، جے اگر اسی خدا دے مکمل تصور دے لئی ابوہت زیادہ خواہش کر دے آں تے سانوں انج آکھدے ہوے جانا اے کہ کلام، جتنے خدا دے کردار نوں اوہ دے عملاں نال اخذ کیتا گیا اے اوہنوں درست طور تے بیان کیتا گیا اے تے زندگی دے لئی، ایہناں عملاں دا اندازہ لایا گیا اے، ساڑی بد اخلاق عدالت دے نال نہیں، بلکہ انج دی ابدی چیائی دے معیار دے نال اے۔۔۔ ہون انسانی ذہن، اپنیاں کمزوریاں دا قیاس کردا اے جیزو یاں مکمل طور تے خدا دے کوں آن دے تابیل نہیں اے، ایہہ دی لازمی طور تے پیروی کیتی گئی کہ ساری انسانیت جیدی یہودی امید کر دے سی، جناں بوہتا اوہ خدا نوں کلام دے بغیر ویکھدے سی، اوہ بلکہ پن اتے غلطی تے سختے بوجھ چکدے نہیں۔ (انسٹی ٹیوٹ 1.6.1.4)۔ یورجن ترجمہ، شامل کردہ تاکید)۔

سی ایس دا پیر اگراف نمبر 2 اوہناں دے کلام دے گھٹ نظر یے نوں ظاہر کرنا جاری رکھدا اے۔ ایہہ پیرو اگراف ایہہ بیان کرن دے لئی دو مشکل اکھر اس نوں ورت دا اے کہ کیویں خدا دے کلام دا کلام دے ویلے نال ربط پیدا ہوندا اے۔ سی ایس پڑھدے نہیں: ”مزید ایہہ کہ ایہہ خدا دیوس خدا دی گل کردا اے جیزو اپنے روح دے ویلے نال شفقت دے لئی اپنے آپ نوں انسانی کھراں وچ آشکارہ کر چکیا اے۔“ (تاکید خاص)۔ ایہہ فرق ابوہت گھٹ وکھانی دیندے اے، پر ایہہ دے باوجود ایہہ ابوہت مشکل پیدا کرن والا اے۔ کیہ سانوں لئی کلام تے انسانی عملاں وچ فرق کرنا اے؟ جے اگر ایہہ معاملہ اے، تے فیر سانوں انسانی اکھر اس تے اہی زبان دے وچ کار فرق کرنا اے؟ فیر کیہ، بائبل دو نوں انسانی اکھر اس تے اہی زبان دے نال بھری ہوئی اے؟

انسانیا کھراں تے الہی اکھراں دے وچ کیہ فرق اے؟ اسی کیوں جاندے آں کہ کیمزے اکھر انسانی نہیں تے کیمزے الہی نہیں؟ تے پہلے توں دتا گیا سچیائی دے لئی موضوعی نظریہ تے سچیائی دے لئی موضوعی علم۔ ایکیوں کیوں جاندے آں کہ جب اگر اتنھے الہی کلام دے طور تے کوئی شے اے یاں باہل ای صرف الہی سچیائی اے جیزوی انسانی اکھراں دے نال ربط رکھدی اے؟ پر ایس فقرے دے وچ ایہناں سوالاں دے نال کوئی مسئلہ نہیں اے۔ انسانی زبان تے الہی زبان دے فرق وچ، ایہہ جملہ دعویٰ کردا اے کہ خدادی زبان کے طرح اس وی اوں زبان نال ماہیت دے اعتبار نال فرق اے جیدے وچ کلام نوں لکھاے گیا سی تے ایس لئی کلام دے اصل ”اکھر“، الہی نہیں اے تے کیوں جب ایہہ ”انسانی کھر نہیں“، نتیجہ فیر ایہہ نکلد اے کہ اسی اصل وچ ”خدادے اکھراں“، نوں نہیں جاندے۔ ایہہ نظریہ لازمی طور تے نیو آر تھوڑکس اے، تے ایہہ تو ریفارڈ اے نہ اسی ایوجلیکل اے۔ مصنفوں کلام دے ایس نظریے نوں تصدیق کردا نہیں کہ کیرل بار تھے، ذیش رج بون ہیفر تے دلخیل ایل فلردے ولوں اے جیزو افکر تھیا لو جی سیمزی نال تعلق رکھدے سی۔ اصل، کلام دا ایہہ نظریہ سخت روئی سیمزی توں پاس کیتا ہو بیان نہیں اے، کیوں جب لہوں لوکاں دے مطابق ایہہ اکھر بذات خود خدادے اکھر نہیں اے، بلکہ ایہناں آدمیاں دے اکھراں دے نال خادوی سچیائی دے نال ربط پیدا کردا نہیں۔ انج نہ ہو وے سانوں سوچنا چاہیدا اے کہ ایہہ جملہ بے پرواہ قسم دا ہوے، حصہ نمبر 1، پیر اگراف نمبر 2 جیسا کہ لئی وی ایم دا اے جیزو امزید واضح کردا اے کہ انسانی کھراں توں کیہ مرادے۔

اسی زور دیندے آں کہ سچیائی نوں کلام دے وسیلہ نال پہنچایا گیا اے۔ اسی یقین رکھدے آں کہ کلام سراہیت کرن دے طور تے تجویز کیتا گیا اے، تے کلام دے ایہہ سارے بیانات مکمل طور تے سچ تے با اختیار نہیں۔ پر کلام دی سچیائی تجویز کیتی گئے تسلسل وچ خالی نہیں ہو سکدے۔ ایہہ بیان کرن، استعاراتی اتنے شاعرانہ طور تے وجود رکھدے نہیں جیزو۔ خالی ہون دے طور تے تعلیمی تجویز کردا وچ تابہل مقطعر نہیں اے، ہون ایہہ خدادی مرضی نوں باہم پہچانے نہیں جیزو۔ سامنوں ایس صورت وچ بدل دیندے نہیں۔ (خاص تا کید) اتنھے اسی سچیائی دے موضوع علم دے لئی اوہناں دے نظریے نوں پاندے آں اتنھے اسی کلام دی تعلیم دے لئی مندرجہ ذیل نوں لا کو کردا ہوے پر کہ کردا آں۔ ایہہ موضوعی سچیائی جیدے تے ایقین رکھن دا دعویٰ کردا نہیں، جیزو انہم غیر بیان شد ہد نال ربط رکھدا اے، پر ماڈی حقیقت (ایتوں تکر کہ ایہہ تصور خود غیر عقلی اے) لہوں کلام نا بیان کیتا گیا اے۔ ایس بیان دے نال فعل پہنچانا اک بنیادی مسئلہ اے۔ دوبارہ، رینڈم ہاؤس ویب سر ان بریجند ڈاکشنری پہنچان نوں مندرجہ ذیل اصطلاحات وچ بیان کر دی اے：“مندرجہ ذیل اصطلاحات وچ جاننا، عطا کرنا یا رابطہ قائم کرنا، کے ذریعہ نال انتظام کرنا۔” لہذا ایہہ موضوعی سچیائی جیزو ای پنے توں وڈھی شنال ربط رکھدی اے۔ ایہہ اکام دے رائیں رابطہ رکھدی اے۔ ایس لئی ایس امتیاز نوں سچیائی (ایہہ کوئی وی ہو سکدی اے) تے کلام دے وچ کارہنالیا گیا اے۔ ایس بیاب دے لئی ظاہری الجھا و ایہہ اے کہ کلام دے ہر اکھر جو (جوی ایس دے مطابق ”انسانی اکھر“ نہیں) بذات خود الہی نہیں، بلکہ درمیانی نہیں، تے ایس لئی، کلام دے اکھر اخدادے نہیں اے۔ 21 ویں صدی دی تاریخ دی اہمیات دا کوئی اپنیسوی طالب عالم فوری طور تے ایہہ پہنچان کر لے گا کہ کارل بار تھے باہر رج بونا ہر فردے اوہناں بیانات وچ یکسانیت پائی جاندی اے، اسی 1930 تے 1940 دیاں دہائیاں دے مشہور نیو آر تھوڑکس نوں تفصیلوں بیان کردا نہیں تے ایس کلام دے انج دے نظریے دے طور تے ماندے نہیں جیزو اوہناں نوں کلام تے ”یقین“، کرن دے لئی دعویٰ دی اجازت دیندے نہیں جیزو۔ ایمان دے وسیلہ نال اے جیدوں کہ انج دیاں شیواں نوں رد کردا نہیں جیزو۔ تخلیق دی لغوی سرگزشت اے، اک تاریخی آدم دی، تے ایتوں تکر کہ تاریخی قیامت دی۔ ہون اوہنوں نوں، ”نیو آر تھوڑکس“، ”لوک آکھیا گیا سی۔ جیویں ایہہ ایس بیان دی طرح مجہم اے، ایس طرح اس ایہہ پیر اگراف کلام دے غیر عقلی تے غیر باہمی نظریے نوں تاکم کرنا جاری رہندا اے۔

ایہہ پیر اگراف جاری رہندا اے، ”کلام سراہیت کرن دے طور تے تجویز کیتا گیا اے۔“ امریکن ہیر پیٹھ کالج ڈاکشنری سراہیت نوں ”موجودہ“ از سرتاپا، ہون دے طور تے بیان کر دی اے۔ ایس لئی تجویز کیتے گئے کلام موجود از سرتاپا نیں (انسانی تجویز کیتی گئی بیان دی یہودگی واغصہ کرو جیر اداہیت دے کم دا موجودہ اے) پر ایہہ اگلے بیان دی تردید کردا اے کہ ایہہ موضوعی سچیائی جیزو کہ کے شے دے لیئر بطب پیدا کر دی اے (کون جاندے اے کہ کیہ) لہوں تجویز

کردی تسلسل وچ کمزور نہیں کر سکدا۔ اہذا کلام دعویاں نال بھریا ہوئیاے، پرسار کلام وچ تعلیم دعویاں دے لئی لگھایا نہیں جاسکدا ہے، کیوں جے ”بیان کردہ، استعاراتی تے شاعرانہ ہون وچ وجود رکھدا ہے۔ (سوال: کیوں کوئی اک دعویٰ دے بغیر تعلیم نوں رکھدا ہے؟) اوہ ٹیکسی ویسی وچ اے کہ کون ایس دستاویز دی تصدیق کر پذکای اے جیدے لئی واپس جانتے 2 یعنی 16 پڑھنا لازمی اے اجھے پوس رسول نے لکھیا ”ہر اک صحیفہ۔ تر پہنندے لئی فائدہ مند ہے،“ (خاص تاکید) ہون مصنفین مکمل طور تے اگل طور تے ظاہر ہوندے نہیں، پیر آگراف اک واری فیر دعویٰ کردا ہے کہ اسی کلام نال ہون وی خداوی مرضی دے علم نوں پا کے سکت اے ایسکوں تیکر کہ جے اگر لہوں دعویاں وچ نہیں رکھیا جاسکدا۔ اوہ لکھدے نہیں (۱) (کلام) خداوی مرضی تے ذہن نوں ساڑے لئی کی مرضی نوں پہنچانا ہے۔ سوال: ٹیکسی ویسی قیادت دعویٰ کردی اے کہ باہل دعویاں دی حامل اے، پر ایہناں ساریاں نوں دعویاں وچ ”مقطز“ کیتا جاسکدا ہے (اک بیان جیزو اغیر منطقی اے) بہر حال، ایہہ ہون وی ساڑے نال رابطہ رکھسکدا ہے۔ کیوں فیر ایہہ موضوع غیر تجویز کردہ سچائی اے۔ جیزو اقیاس کرن دے طور تے خدا دے ولوں آوندی اے (حقیقی طور تے بیان کردہ، اگرچہ اسی نہیں جاندے کہ ایہہ کیہے یاں کون اے)؟ اسی نہیں جاندے کہ ایہہ کیہے یاں کون اے)، سچائی دعویاں دی ملکیت اے، اسی کے ہو رطرحاں نال رابطہ نہیں کر سکدے۔ پر ایہناں وچوں کوئی بیان وی ٹیکسی دے کلام دے نظر یہ دے نال بنیادی نہیں اے۔ ایہناں سارے مشکوک بیانات دا ہم وجہ ایہہ اصل اے کہ ٹیکسی دے ماہر الہیات غیر مرتبی نہیں یاں اونہاں نے مناسب طور تے اکھر ”دعوے“ دے معنیوں عزت نہیں دی۔ رینڈم ہاؤس ویسٹ ان بریجڈ کشنزی دعوے نوں ”نج دے بیان دے طور تے بیان کردی اے جیدی کے طرح تصدیق یا تردید کیتی گئی ہوئے تاں جے لہوں تجیاں جھوٹ دے نال منسوب کیتا جاسکے یاں جیویں گورڈن کارک بیان کر پذکا اے، کہ ”دعویٰ“ بیان کیتے گئے فقرے دامعنی اے، ایہہ تعریف محسن مسیحی ایمانداروں دی قبول کردہ تعریف نہیں اے، بلکہ گزشتہ ہزاراں سالاں دے لئی ایس تعریف نوں غیر ایماندار مفکرین دے وچکار میں لیا گیا اے۔ اصل وچ انج گزشتہ کئی دہائیاں نال ہو پذکا اے جیویں جی پوسٹ ماذر ان ازم والے ایس زبان دے معنی نوں موضوعی گندگی دے نال خالص غیر منطقی بے سمجھی وچ بیان کر چکے نہیں جہناں نے ایس تعریف نوں رد کیتا۔ ٹیکسی دے لئی ایس دعوے داموازنہ ”دعویاں دے ایس تسلسل وچ کلام دی سچائی نوں گھٹ نہیں کیتا جاسکدا۔ ایہہ تذکراتی، استعاراتی تے شاعری وچ وجود رکھدا ہے، اوہ ہون خداوی مرضی تے ذہن نوں ساڑے لئی بہم دیندے نہیں تے اوہ انج سانوں اوہدی صورت وچ بدلن دے لئی کردے نہیں۔ (ٹیکسی ایم ۱.۲، خاص تاکید)۔ وھیان نال غور کرو، کہ تذکراتی، استعاراتی تے شاعرانہ دے حامی تجویز کیتے گئے رابطے دے تصور دے خلاف نہیں جے اگر ایہہ آکھیا جاندے اے کہ تذکراتی، استعاراتی تے شاعری فطرتی طور تے تجویز کیتے گئے نہیں اے ایہہ تصور مغربی فلسفاتی نظریہ دانیا تصور ای نہیں اے (پوسٹ ماذر ان ازم کا شکریہ) بلکہ ہوت اہم طور تے ایہہ ”دعوے“ دی نامحقول تے غیر منطقی تعریف اے۔ تذکراتی، استعاراتی تے شاعری دی مخالفت وچ ایس ”دعوے“ نوں رکھن ایس پیر گراف دے جتنی جزو نوں ہناندے اے کہ کیوں خادو اکلام غیر مسلحکم طور تے دتا جاندے اے کیوں جے انج جیزرس ضروری طور تے تجویز کیتے گئے نہیں (جے اگرچہ ہر جنہ تحریک پسندانہ طور تے حقیقتاں نوں بیان نہیں کراو، یاں ایہہ اونہاں منطقی پنجیاں نوں جتنا دی بنیاد ہیئتیاں تے ہوے اسی کیوں کے حقیقی معنی یاں رابطے نوں کلام نال اخذ کر سکدے آں مختصر ایہہ کہ، جے اگر اسی زبان دے حقیقی معنیاں نوں کھو چکے آں تے فیر کیوں کوئی شخص خدا، انسان، پاپ، یسوع مسیح تے نجات دے بارے تے سارے توں ودھ کے کلام دے نال ذہانت تے منطق وچ پے سکدے اے؟

^{۲۸} گورڈن ایچ، کارک، منطق، (بونیکو، می اس: دی ٹریننگ فاؤنڈیشن، 2004)، 28۔

لوتا 24:25 اور 44:45 وچ ، مسیح بائل دے اگک اگ جیزس یاں قسمان دا حوالہ دندا اے (شاعری تحریر س تے تانون) جتنا نوں ”

کلام، یاں تے لغوی ہون کنوں ”تحریراں“ دے طور تے اشارہ کردا اے۔ جے اگر چہ شرع، تاریخی تحریر یس، نبوت، تے شاعری قسم، انواع تے انداز وچ الگ نیں، یسوع ایہناں تیناں قسمان نوں اپنے بارے وچ ”تحریری“ بیانا مذہبے طور تے بیان کردا اے، تے ایس لئی، ایہہ تھقیماں فطرتی طور تے تجویز کیتاں گیاں نیں۔ سو آپ خداوند یسوع دے منہ توں، اسی ولیحدے آں کہ کلام رجویز کیتا گیا اے۔ متنی 22:40 داوی قیاس کرو، جتنے مسیح واحد منطقی جزوے ہو۔ دعوے وچ شریعت تے نمیاں نوں ”معطر“ کردا اے: ”ایہناں ایسی دو حکماں تے توریت تے انہیاں دے صحیفیاں دامداراے“ مزید اے کہ، یسوع دے پرانے عہدنا مے دا اپنا ورن 2:16 وچ پوس دے بیان دے نال متفق ہوندا اے کہ سارا کلام ”ترہیت دے لئی فائدہ مند“ تے پوس دی اپنے آگریف شاعری، نبوت، تاریخ تے شریعت نوں شامل کر دی اے۔ ایس لئی مسیح دے مطابق تے رسول دے مطابق تحریری کلام دیاں ساریاں قسمان تعلیمی قولیاں دی حال نیں جیڑا اسیے واحد خداونوں جانب دا ذریعہ اے۔

فیر باکل مخرف تعلیماً مذہبے بارے وچ کیہ آکھدی اے جید۔ وچ ایس نیوی پوسٹ ماڈرن ایوجلکلمل تحریک نوں ٹی جی سی آکھیا گیا اے؟ باکل ایہدی فضیلت، فوتیت تے اختیار دے بارے وچ جیز، ایمان، تعلیم، عمل، عبادت تے حکومت نال متعلقہ اے بالکل واضح اے۔ مندرجہ ذیل اقتباسی حوالاں دی سادگی تے واثقہون نوں قیاس کرو جیزی ٹی جی سی دے کلام دے نظر یہ دے لئی ہم تے غیر یقینی دلدل وچ فرق پیدا کر دے نہیں۔ داؤ دیان کردا اے کہ ”تو اپنے کلام نوں اپنے ناں توں بوہتی عظمت دیتی اے“ (زبور 138:2)۔ قیاسکیتے جیز اروح القدس نے ایس آیت وچ آکھیا اے؛ آپ خدا، جیزرا آسمان دا قادر مطلق خدا اے اپنے کلام نوں ہرناں توں ودھ عظمت دے چکیا اے! ایہد اکیہ مطلب اے؟ سانوں ایہہ یاد رکھنا اے کہ کلام وچ خدا دا ناں صرف شناخت دے لئی القبابات نہیں، پر ایہہ زبانی اندازا اے، پر ایہہ زباندی انداز نہیں جیز دے خدا دے کردار نوں بیان کر دے نہیں تے اوہناں دی حد بندی کر دے نہیں۔ خدا دے ناں دا قیاس کرو جنوں خروج 3 وچ بیان کیتا گیا اے۔ خداموئی نوں آکھدا اے کہم ”میں آں“ (3:14)، خود وجود رکھن والا خدا، غیر فانی، ابدی، نا تقابل تبدیل، خالص روح، قادر مطلق، نیک، راستباز، پاک، بچا، جمال وچ خوبصورت، کردار وچ نا تقابل تغیر تے ابدی محبت دے ناں بھریا ہوئیا۔ خدا اپنے ناں نوں ”میں آں جیز آں“ دے ناں بیان کردا اے۔ ایہہ خاد دا ناں اے، تے ایہہ خدا اکردار اے۔ کلام خدادی شان وشوکت تے وڈھے پاک کردار دی تشریحات تے حوالہ جات دے ناں بھریا ہوئیا اے۔ جناب زیادہ اسی کلام نوں پڑھ دے آں، اوہاں زیادہ اسکی ویکھ دے آں کہ اتنھے کوئی دیوتا ساڑے خدا دے وانگر نہیں اے، اتنھے کوئی ساڑے خدا توں ودھ کے نہیں اے، اوہ ساریاں توں ودھ کے تے اعلیٰ و پرترے اے۔ اہذا ساڑے سامنے بیان دے مکمل معنی دا قیاس کرو۔ خدا اپنے کلام دے بارے وچ گل کردا اے، اوہ آکھدا اے کہ اوہ آپ نہیں اپنے ناں توں ودھ کے عظمت دے چکیا اے۔ خدا اپنے ناں توں ودھ کر کیزی فضیلت نوں اتنھے تمام کردا اے؟ پاک کلام، الہامی، بے خطاء، تے خدا انگلطيائیاں توں پاک کلام نوں پیش کردا اے! جب اگر اپنے کلام دے لئی ایہہ آپ خدا دا اپنا نظریہ اے، تے کیوں سانوں اوہدے لوک ہوندے ہوئے لہنوں سرفراز کرنا چاہیدا اے؟ پر ایہد اخیال کرو کہ یہدے اعلاء وہ کلام اپنے بارے وچ کیہ آکھدا اے۔

2 تیجتھیس 3:16 ”هر اک صحیحہ جیرا خادوے الہام نال اے تعلیم دے لئی فائدہ مندوی اے۔۔۔۔۔“ تھے پوس رسول واضح طور تے بیان کردا اے کہ کلام کوئی انسانی شروعات دی کتاب نہیں اے سارا کلام خداوے ولوں اے، ایس لئی ایہہ برہر است خداوے ولوں آوندا اے۔ پر کیوں خدا نے اپنے کلام نوں رسم الخط و حلقہ تفکیل دتا جنوں پوس تے دو جے مصطفیٰ نے پرانے عہدنا مے دے رسم الخط نوں لکھیا؟ پطرس دو جے خط و حلقہ درست طریقہ کار بیان کردا اے۔ اوہ لکھدا اے، ”بیوت دی کوئی گل انسان دی خواہش توں کدمی نہیں ہوندی بلکہ روح القدس دی تحریک دی وجہ نال خداوی ولوں بول دے ہی۔“ (2 پطرس 1:21)۔ ایس آیت د آخری جملے نوں لغوی طور تے ایس طرح ترجمہ کیتا جاسکد اسی ایہہ آدمی ”روح القدس دی ہواد نال جاری رکھدے سی یاں روح القدس توں کچ لے جاندے سی جید و اوہناں نے اوس کلام نوں لکھیا جیز اوہناں نے لکھیا۔ یونانی اکھر جنوں تھے ورتیا گیا اے ایہہ اوہ اسی یونانی اکھر اے جنوں اعمال 27:15 و حلقہ ورتیا گیا اے جیز اوس کشتی نوں بیان کردا اے جنوں ہو توں کچ لپا گیا سی۔ با اکل جیوں جیسے (جہاز) نوں ہوا

دے زور نال کچ لیا گیا سی (تے اوہناں نجیاں نال، ایہہ اوہ ہوادے بغیر طاقت نہیں رکھ دے سی) اہدا خدا دے ایہہ آدمی گل بات کر دے سی، تے بعد وچ لہنوں لکھیا جاندے ہی، ایہہ اوہناں دی مرضی یاں ڈاٹز این دے نال نہیں سی۔

خدا روح القدس ہوادی و انگر اوہناں وچ تحریک پیدا کردا ہے، اوہنوں اگر دھکیلہ دے، جیرا اوہناں نوں خدا دے اکھراں نوں تحریر کرن دی وجہ بن داسی تے سانوں شک نہیں کرنا چاہیدا کہ اوہ لکھے ہوے اکھر خدا دے اکھری، دونوں پرانے تے نیوے عہد نامے دے اقتباسات ایہہ واضح آکھدے نہیں کہ ایہہ عیاں کیتے گئے اکھر خدا دے اکھر نہیں

”میں اپنے کلام نوں تہاؤے منہ وچ پایا میں اوہناں دے لئی اوہاں دے بھائیاں وچ تیرے و انگر اک نبی برپا کراں گاتے اپنا کلام تیرے منہ وچ پایا گا۔۔۔۔۔“ (استثناء، 18:18)۔

”میں اپنے کلام نوں تیرے منہ وچ پایا۔“ (سعياہ 51:16)۔

”۔۔۔۔۔ اتنے میر یاں گاؤں جیڑ یاں میں تیرے منہ وچ پائیاں جاندے یاں نہ رہن گیاں۔۔۔۔۔“ (سعياہ 59:21)

”و کیجوں میں اپنا کلام تہادے منہ وچ پایا اے،“ (رمیاہ 1:9)

”کیوں جے جنوں خاد نے گھلیا اوہ خاد دیاں گاؤں کردا ہے۔۔۔۔۔“ (یوحننا 3:34)

”کیوں جے جیرا کلام میں دیات اوہ میں اوہناں نوں دے دتا،“ (یوحننا 17:8)

”میں تیرا کلام اوہناں نوں دے دتا،“ (یوحننا 17:14)

خدا روح القدس دے الہامی تحریر اس دے بارے وچ تاکید تے غور کرو: اوہناں ساریاں دا خدا دے کھراں دے طور تے احترام کیتا جاندے ہے۔ خدا دے خیالات نہیں، خدا دے نظریات نہیں، خاد دی غور و فکر نہیں، ایتھوں تیکر کہ خدا دے اعمال دے طور تے نہیں، بلکہ کھراں دعویاں تو انہ ساختاں، خدا دے منطقی ڈکلاں وی نہیں، منحصر ایہہ کہ اوہ ساریاں کجھ جیڑا ایہناں کتاب وچ لکھیا گیا اے ایہہ زندہ خدا دے اکھر انہیں۔ تے پوس تھیم تھیسیوں حکم دیندے ہے کہ ”نجیراً صَحِّحَ گاؤں ثُوْمَرَ کو اون سدیاں نہیں اوہناں داخا کے یا درکھ۔۔۔۔۔“ (2 تھیس 1:13)۔ دونوں نیو اتنے پرانا عہد نامہ صراحة، سادگی تے اختیار دے نال بیان کردے نہیں، جیرا خدا نے آکھیا سی۔ اوہ بنے اپنے پتر تے روح دے وسیلہ گل کیتی سی، تے اوہ بنے اکھراں وچ گل کیتی سی۔ منطقی کھرا دعویاں دے نال تے چیائی نوں ایس مذاہ دے نال آشکارہ کیتا جاوند اسی۔ انجلی اتحاد (دی گاپل کوالیشن) ایہہ امقا بل نہیں کردا، ایہہ سچیائی اے جنوں ہکلیسا نے پانا اے تے ایہدے تے اپنی تغیر کرنی اے۔